

ROBINSON

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Každodenně slyšíme zprávy o tom, kde a kdo s kým nemilosrdně válčí. Každá taková zpráva znamená, že těmito boji trpí především děti. Dovedete si skutečně představit, jak to vypadá ve městě, o které se hlupáci dospělí perou jako nevychovaní kluci? Využijme vyprávění ženy, která vše poznala na vlastní kůži. A i když si přečteme příběh, který se už stal před několika měsíci, je dobré si uvědomit, že úplně stejné příběhy se někde jinde odehrávají i v tomto okamžiku. **Navštivte tedy zemi a jedno její město, zasažené velkým utrpením...**

Konvoj 44 nákladních aut s humanitární pomocí UNICEF a dalších organizací dorazil vpoledne do syrského města Madáji, které bylo od července 2015 v obležení vládních jednotek.

Jablko pro holčičku

DAMAŠEK, 12. leden 2016 – Město Madáji se čtyřiceti tisíci obyvateli, které leží 45 km severozápadně od hlavního města Damašku, se v posledních několika dnech stalo mementem lidského strádání, kterému je již téměř šestým rokem vystaveno na 6 milionů syrských dětí. Do města, které je již půl roku zcela odříznuto od světa, dorazila humanitární pomoc naposledy loni v polovině října.

UNICEF na pomoc místním dětem dodal terapeutickou výživu, vysokokalorické sušenky z výživové doplňky v množství pokrývajícím potřeby deseti tisíc dětí, léky, zimní oblečení a přikrývky. Tým pracovníků UNICEF se přímo účastnil distribuce humanitární pomoci dětem a jejich rodinám, které již řadu týdnů žijí v nelidských podmínkách. **Pracovnice UNICEF Hanaa Singer o misi do Madáji uvedla:**

„Vyrázili jsme z Damašku v 10 hodin dopoledne. Do Madáji je to 45 kilometrů, ale kvůli neustálým kontrolám a riziku útoku jsme do města dorazili až po setmění. Ulice byly ponořené do tmy, elektřina tu funguje jen sporadicky. Zdravotní péči ve městě zajišťují pouze dva lékaři a dvě sestry, místní lékárny nemají dost léků ani pro pacienty s těmi nejběžnějšími onemocněními.“

Jakmile jsme vystoupili z aut, obklopili nás místní lidé, děti i dospělí, kteří se jeden přes druhého ptali, jestli jsme přivezli jídlo. Na všech bylo patrné obrovské vyčerpání a obavy. Během distribuce dovezených zásob jsem si všimla mladíka, který přišel o nohu. Když jsem se ho zeptala, jak ke zranění přišel, řekl mi, že při trhání trávy na polévku šlápl před pár dny na nevybuchlý granát. Kvůli akutnímu nedostatku potravin a astronomickým cenám v místních obchodech bylo pro stovky lidí po dlouhou dobu jediné jídlo polévka z vyvařené trávy s trochou kofení.

Děti, které jsem viděla, byly už od pohledu podvyživené, což potvrdila i namátková vyšetření v provizorním zdravotním středisku – z 35 vyšetřených dětí a mladistvých jich 28 trpělo středně těžkou či těžkou podvýživou. Na klinice, kam jsme přivezli léky a zdravotnický materiál, ležel i šestnáctiletý Ali. Trpěl nejtěžší formou podvýživy a i přes naše snahy jsme mu nedokázali pomoci. Zemřel krátce po našem příjezdu.

Když jsme za svtání končili s vykládáním zásob, přišla ke mně malá holčička, nemohlo jí být víc než deset let, a nesměle se mě zeptala, jestli nemám kousek chleba. Dala jsem jí jablko, které jsem měla s sebou. Její smutné oči se v tu chvíli rozzářily štěstím – musela jsem zadržovat slzy...

Během téměř pěti let války v Sýrii jsem viděla mnoho utrpení, ale ještě nikdy jsem si tak silně neuvědomila, jak moc je naše pomoc potřeba, jako právě v Madáji. V celé Sýrii je v tuto chvíli 14 dalších míst, která jsou stejně jako Madáji obléhána armádou či ozbrojenými skupinami. Další konvoj se zásobami a humanitární pomocí pro šest tisíc dětí dorazil tento týden také do oblasti Fuá a Kafrajá. Děkujeme, že pomáháte s námi!"

www.unicef.cz

I když naše fantazie a touha po dobrodružství stále utíká do dalekých zemí a exotických krajín, věříme, že ve svých srdcích a duších máte především jihočeská zákoutí, řeky, rybníky a hory. Třeba Šumavu... Který Jihočech by nemiloval Šumavu? Nejednu její část jste jistě už orazítkovali podrážkami svých bot.

O jedné lásce

Ale máte o tomto hraničním pohoří na českém jihu dostatek informací? Jistě, bylo o ní napsáno už tolik románů, povídek, básní, písní, článků, natočeno tolik filmů. Co však víte třeba o její historii?

První písemné zmínky o tomto horském pásmu na česko-bavorském pomezí pocházejí již z 1. století našeho letopočtu. Hraniční horstvo je v nich nazýváno Sylva Hercinia – tedy Hercinský černý les. Zcela nejstarší dochované písemné záznamy o šumavských hvozdech byly zveřejněny v latině a jejich autorem byl jistý Tacitus. A oblast nynější Šumavy popisuje jako krajiny divoké a strašlivé. Římané pro změnu nazvali toto pohoří také Sylva Lunae. Jiný název dal této krajině zase Codex diplomaticus regni Bohemiae, pocházející z let 903 - 906. Nazval ji Silva Bohemica. A stejně pojmenování užíval i Kosmas ve své kronice z roku 1040.

Jak ale tedy vznikl název Šumava? Existuje řada dohadů, ale jako pravděpodobné se uvádí dva z nich. První trochu poeticky tvrdí, že název byl odvozen od šumění lesů a vod. Druhý pak vychází z toho, že se jedná o název staroslovanský. Tento jazyk se v nejbližší podobě zachoval v dnešní srbochorvatštině. A v tomto jazyce totiž slovo šuma znamená les.

Podle dochovaných spisů musel být název Šumava znám již před více než sedmi, osmi stovkami let. Odpovídá tomu i latinské pojmenování šumavského horstva z oné doby jako Sumaudam Sylvam. Teprve pozdější zápisy dělí Šumavu na část českou a část německou.

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích se pak pokouší dostat všechna literární a také výtvarná pojednání o Šumavě do jedné knihy. Nazvala ji Kohoutí kříž a jedná se o knihu elektronickou, kterou neustále průběžně doplňuje. Podle posledních údajů je v ní zahrnuto 1 715 autorů s 5 000 díly v originálech i překladech a celkem o 23 000 odkazů týkajících se Šumavy.

Jedno je ale nesporné - Šumava zakotvila v srdcích lidí, kteří zde žili a žijí. Dokonce natočil, že si její jméno přenesli i do nových domovů třeba za mořem. Najdete je jako názvy lokalit ve Spojených státech, Jižní Americe, Austrálii... A leckde ve světě uvidíte hospůdky nebo kulturní střediska s názvem Šumava, ačkoliv jsou desetitisíce kilometrů od jejich šumících lesnatých strání. A my máme to štěstí, že máme naši krásnou Šumavu přímo za humny...

Hanka Hosnedlová

Od Daniela Turny a Dominika Dvořáka z Dětského domova v Humpolci jsme dostali dva krásné obrázky. Alespoň jeden z nich otiskujeme.

Za pohádkou na Šumavu

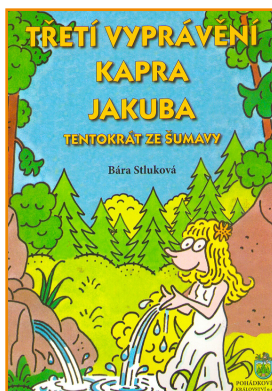
Kdo z vás by neměl rád pohádky? Zvláště, když se odehrávají v prostředí, které znáte, třeba z rodinných nebo školních výletů. A to je právě případ nové pohádkové knižky s názvem Třetí vyprávění kapra Jakuba tentokrát ze Šumavy. Vydalo ji Pohádkové království a napsala Bára Stluková, stejně jako dvě předchozí.

Hned úvodní pohádka vás zavede do skřítkovského ráje, ale zároveň poznáte kromě skřítků i vilu Gabretu a jejího dobrosrdečného bratrance Šumafouse. V dalších pohádkových příbězích se pak setkáváte s kouzelným kamenem, permoníkem Drbnou, zlomyslným tiskařským šotkem a tiskařem Janem, se skládá i hodnou Alžbětou, po níž se jmenovaly nejen šumavské dívky, ale i jedna sklářská huť. Podíváte se k zázračné studánce s léčivou vodou, seznámíte se se spisovatelem, který se věnuje

říší strašidel a duchů, či s vyléčeným hejkalem. Zavítáte na solnou stezku, která nese honosné jméno Zlatá, na hrad Kašperk i na čertovské rojiště na Trojmezí. Nemůžete minout ztracený pramen ani plavební kanál, pilné dřevaře nebo šumavské nádraží, které se povedlo pěkně rozveselit.

Průvodce vám při tom velkém šumavském putování bude dělat kapr Jakub se svými přáteli od vody a báječné barevné obrázky oblíbeného kreslíře Jaroslava Kerleše. Pokud si budete chtít tuhle pohádkovou knižku pořídit, stačí zajít do Mapcentra na českobudějovickém náměstí Přemysla Otakara II., a nebo se na internetu podívat na stránky Pohádkového království, kde najdete cenné rady. A co víc, ke knižce dostanete i vandrovní pas nebo šumavské mapy a pohlednice. Nebyl by to hezký jarní dárek?

- red -

dnes čtete

1.

Zachraňme děti!
Díky, Karle, za Čechy

2.

Z čeho bolí panty u pusy
Zajímavé obrazy

3. - 4.

Hlásí se EKO-KOM
Ne každá návštěva je fajn
Ufouni útočí

5.

Země javorového listu
Klapka - akce!

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Karel táta vlasti

Zní to možná trochu neuctivě, ale divadelní hra s titulem „Karel – táta vlasti“ přibliží srozumitelným a školákům velice přístupným způsobem historickou osobnost Karla IV. Premiérově byla uvedena právě v roce, kdy slavíme 700. výročí narození tohoto slavného panovníka.

Nevšední divadelní inscenaci napsali Petr Hašek a Helena Kebrtová. Netradičně pojeté představení zavede diváky do doby vrcholné gotiky, která je propojená se současností zvláštním způsobem. A to osobou současného kluka, školáka Karla, který se ve své fantazii přenesl o téměř sedm století zpět do minulosti a stává se nejmocnějším mužem Evropy. Na pódiu uvidíte nejen živé herce, ale i loutky přemísťující se do různých prostředí dané doby.

Podle tvůrců sloužily jako podklad k této hře nejen dějiny a historická fakta, ale i různé deskové hry, a především pak snaha přiblížit dětem to, jak se historie dokáže vyslovit i k dnešnímu dění. Navíc představuje Karla IV. jako moudrého a laskavého panovníka, který dokázal, co se osudů jeho říše týká, vidět i do budoucnosti.

Představení o Karlu IV. v podání členů Malého divadla České Budějovice je určeno klukům a děvčatům od osmi let a může být i příjemným doplněním učiva.

- hh -

Dobrá zpráva

Již téměř rok funguje v Českých Budějovicích muzeum, které voní dálkami, romantikou a dobrodružstvím. Je to Muzeum cestopisné literatury umístěné v hezky a účelně upraveném objektu ve Stejskalově ulici, hned vedle Jihočeského divadla. Najdete zde zajímavé výstavy přibližující především české cestovatele, ale také knihovnu se zhruba 30 000 svazky.

Další stovky cestopisných knih, map a tisků čeká v depozitáři. Některé tituly jsou dokonce i k prodeji. Náplň muzea tvoří i rozličné besedy a přednášky s promítáním - a pamatováno je i na děti se čtením pohádek nebo divadelním představením.

- hh -

zprávy

Noc s Andersenem

Doslova tradicí se už stala akce Noc s Andersenem, kterou připravují knihovny po celé republice. Knihovna se při té příležitosti stává útočištěm nejmenších čtenářů. A slavný pohádkář je v té souvislosti nejen patronem takových setkání, ale velice často se v programu objevují právě jeho pohádky. Program pro večerní nebo noční pobyt v knihovně je však sestaven nejen ze čtení z oblíbených knížek, ale také se zpívá, kreslí, modeluje a hlavně soutěží. Andersenovu noc doplňují mimo jiné i doprovodné aktivity, jako například světluškový průvod nebo taneční pořad. A v některých knihovnách dokonce umožňují malým návštěvníkům mezi knihami přespát. Není to báječné – spát s tolika knižními hrdiny a svými kamarády v jedné místnosti?

V lese uprostřed města

Ještě až do 12. června potrvá v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích přírodovědná výstava s názvem Život v krajíně staletých dubů. Návštěvníci se ve výstavní expozici setkají nejen s trojrozměrnými exponáty zvířete a ptáků, ale také hmyzu, seznámí se s ukázkami lastur a ulit měkkýšů, hub a jiných přírodnin typických pro představovanou krajinu. Celek doplňují barevné fotografie, které přibližují i další detaily života rostlin a živočichů ve volné přírodě lužního lesa. A pokud budete chtít vědět i podrobnosti o všem, co uvidíte, nechybí zde ani přesné popisky.

Florbalový turnaj ve školní družině

Chlapci ze školní družiny ZŠ a MŠ T. G. Masaryka v Pisku změřili své síly ve florbalovém turnaji. Radost ze hry měli i ti, kterým se nepodařilo získat některou z medailí. Starší děti ukázaly mladším, že roli rozhodčích nemusí vždy vykonávat dospělí, že i oni umějí rychle, přesně a zodpovědně rozhodovat herní situace.

Za ŠD Vladimíra Votavová

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson, tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOŽP Statutárního města
České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Možná si zatřukáte na čelo, proč tentokrát věnujeme medailonek tomu, co někdo považuje za zlovyk, zatímco jiní se tomu s oblibou oddávají. Takové už je i žvýkání. A medailonek si určitě zaslouží vše, co je něčím výjimečné. Obvyčejně je to nějaký člověk, který tím, čím se zabývá, obohatil nás ostatní, ale může to samozřejmě být i určitá činnost, která se vymyká všednosti. Tak se do toho žvýkání pustíme...

Povídání o žvýkání

Dneska je žvýkačka naprosto běžná věc - pro velké i malé. Ale vaše babičky a dědečkové si zcela určitě vzpomenou, jak těžký vstup na veřejnou scénu u nás žvýkačka neboli žvýkáč gumy měla. Před více než šesti desítkami let stálo žvýkání podle tehdejších pravidel slušného chování na stejném stupínku jako třeba šťourání se v nose. Vychovatelé a učitelé zatracovali žvýkačku stejně ohnivě jako nepřístojné klukovské kouření. Žákovské knížky se hemžily poznámkami, kde hlavní roli hrála právě žvýkačka, zlořád přivezený ze zámoří.

Americká žvýkáčková pryž, jak se dříve také žvýkačka říkalo, bývala jedním z nejvyšších platidel dětského výměnného obchodu. Bylo až neuvěřitelné, na kolik mrňavých kousičků dokázal šťastlivec, který se díky příbuzným v cizině stal majitelem zahraniční žvýkačky, rozdělit ten tenký voňavý plátek. Existovaly sice různé náhražky, jako třeba tenké barevné dortové svíčky. Ty sice zaplnily pusy, dlouho vydržely, ale neměly žádnou chuť, o bublinách ani nemluvě. Anebo pryskyřice ze stromů. Jen jste museli dávat pozor, abyste si neuložili smůlu mléčné zbarvenou, která chutnala hořce. Ani rodiče nebývali této americké žvýkáčce příliš nakloněni. Špatně se dostávala z oblečení, z podrážek bot, a což teprve z vlasů - nejedna

text: Hanka Hosnedlová
foto: Samphotostock.cz

nedobrovolná lysinka na hlavách byla zaviněna odloženou a posléze vystřihanou žvýkačkou.

Přesto si ale žvýkačka našla cestu i do českých výrobních programů. V roce 1957 začala velimská čokoládovna vyrábět českou žvýkáčkovou gumu. Jmenovala se Pedro a stála jednu korunu. Sice neměla takovou přitažlivost jako ta americká, ale ujala se a vlastně vydržela dodnes.

Ovšem v zámoří se žvýkalo už před více než sto lety. Už vlastně v předminulém století Britové a Francouzi bojovali proti tomuto vynálezu. Žvýkačka se čitelněji pak zviditelnila už za první světové války. Tehdy byla oficiálně povolena u amerického námořnictva a u letců - a dokonce se v roce 1918 dostala jako součást náplně i do tažnějších balíčků Červeného kříže. A prý se tajně dostala s kosmonauty až na Měsíc.

Její obhájci tvrdí, že má dobrý vliv na nervy, uvolňuje napětí, nahradí kartáček a ústní vodu, zastoupí cigarety, oddaluje pocit žízně a zahání hlad. Pravdou zůstává, že ani po více než sto letech její obliba neklesá. Dneska se sice objevuje v desítkách různých podob, ale její pomník v Americe má tvar klasického balíčku žvýkaček, jako je třeba Wrigley, dnes nejrozšířenější žvýkačková značka.

všetečkova všehochuť

Herbář

Pampeliška (latinsky – leontodon): jedna z nejrozšířenějších lučních květin. Je známá rovněž pod názvem smetanka lékařská. A to nikoliv náhodou – její kořen se často používá k léčebným účelům, stejně jako její listy. Na zahrádkách je považována za plevel.

Patří do čeledi hvězdnicovitých, dvouděložných. Její jasně žluté květy jsou poměrně velké a masivní. Roste zejména v Evropě a Asii a bylo zatím zaznamenáno 50 druhů této rostliny. Na území České republiky se vyskytují pouze 4 druhy, ale zato ve velkém množství.

Tip na výlet

Tentokrát bychom vás rádi přilákali do Třeboně, lázeňského města uprostřed rybníků. Leží v Třeboňské pánvi, na Zlaté stoce, mezi dvěma velkými rybníky – Svět a Rožmberk. Počátky zdejšího osídlení lze zaznamenat už v polovině 12. století, ale teprve roku 1341 získala Třeboň statut města a hradby s příkopem byly vybudovány až ve druhé polovině 14. století. Mezi řadu zajímavostí ve městě patří farní kostel z roku 1280, augus-

tiánský klášter, starobylý pivovar (dnes Regent), zámek v krásném parku, kde se konají různé kulturní akce, jako např. festival Okolo Třeboně. V zámku, který obýval poslední Rožmberk – Petr Vok, je také Státní oblastní archiv. Nesmíme zapomenout ani na Lázně Aurora a Bertiny lázně, na rybářství - největší v Evropě - a na krásnou okolní krajinu s turistickými naučnými stezkami. A když budete chtít, můžete se svést i na parníku, který v sezóně brázdí hladinu rybníka Svět.

Zajímavosti o lidském těle

Víte, že

- jídlu trvá cesta z úst do žaludku pouhých 7 vteřin?
- bez slin nemůžete rozpustit žádné jídlo?
- nejsilnější sval v těle je jazyk?
- tělo používá 300 svalů, aby zůstalo ve stoje v rovnováze?
- kyčelní kost je odolnější než beton?
- srdce dokáže vyvinout takový tlak, že by krev mohla střihat do výšky až 10 metrů?
- nelze kýchnout s otevřenými očima?

- red -

odkud přišla naše jména

Každé jméno má svou historii, svou cestu, své místo vzniku, svůj význam. Přiblížíme si alespoň některá z nich. A vezmeme to podle abecedy:

BARBORA

Jméno Barbora patří ke starým jménům a známe je i v řadě dalších podob jako Bára, Barka, Barča, Barunka. V zahraničí se vyskytuje spíše ve formě Barbara, rusky je to Varvara a maďarsky Borbála. Jméno Barbora je ovšem řeckého původu a pochází ze slova barbados – čili cizinec, cizinka. Přesněji pak člověk, kterému nerozumíme. A odtud se vlastně vzalo i slovo s poněkud jiným významem – barbar.

BEDŘICH

Ačkoliv v tomto jméně řinčí typicky české ř, původně pochází z Německa. Zde má ovšem trochu jinou podobu – Friedrich (Fridrich). V podstatě se jedná o složeninu dvou starých slov – fridn a rich, což znamená mírumilovný vladař. Anglická podoba tohoto jména je Frederic, Francouzi mají Fréderika, v Itálii se pak narodil jako Frederico, stejně jako ve Španělsku. V Maďarsku je to pak Frigyes, ale v latině zase bližší Frederikus.

- red -

pero

V hodině českého jazyka jsme si hráli na spisovatele a vymýšleli básničky o jaru, dvě z nich posíláme a přejeme všem hodně sluníčka.

Záci 3. A, Komenského 7, Dačice

Velikonoce

Jaro - jednu za rok je
a už se nesáhnouje.

Jarní svátek - Velikonoce,
kdy dívky barví kraslice.

Kluci pomlázky pletou,
div si ruce nespletou.

V pondělí koledují,
pěkně si prozpěvují.

Vajíčka si odnesou,
slepičky nové snesou.

Jaro

Kvítky roste krásně,
my skládáme básně.

Slepičkám se líhnou kuřátka
a ptáčkům malá holátka.

Sluníčko už svítí,
na louce roste kvítí.

Kluci, holky chodí ven,
těší se na jarní den

Oslík a čáp

Oslík pracoval jednoho letního parného dne na poli. Potil se, lamentoval a naříkal. Každý den si všiml čápa, jak nic nedělá a jen se prochází kolem svého domku. Oslík už měl dost té věčné dřiny a chtěl si také odpočinout. Přitom mu nedošlo, že čáp nepracuje, nemá moc peněz na jídlo a ani jeho domek nebyl nijak čistý a upravený. To ale oslík přehlédl, všiml si jen jeho svobody a tak si řekl: „Já se tady dřu a on se jen tak proměná na té své zahrádce.“ Hodil rýč na zem a utíkal s radostí domů, kde další dny nic nedělal. Moc se mu to líbilo, ale třetí den ho začalo bolet břicho a nějak podivně mu kručelo. Vtom mu došlo, že když pracoval, dostával peníze, za které si kupoval jídlo. Nyní ale žádné neměl, neváhal, chytil rýč a honem honem utíkal, jako by ho vosy honily, zpátky na pole, kde zase začal pracovat. V tomto momentě si uvědomil, že lepší bude pracovat a dostávat za odměnu skvělé jídlo, než se jen tak válet doma a být hladý. Nebyl jediný, komu to došlo. Další den totiž viděl čápa, jak také pracuje na poli. Z toho plyne poučení, že bez práce nejsou koláče.

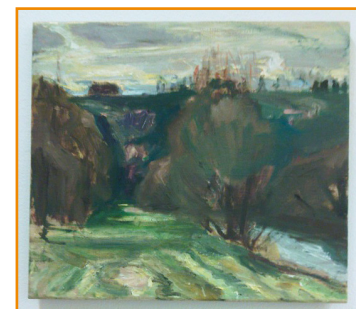
Adéla Pauchová, 8. tř.

ZŠ a MŠ Strunkovice nad Blanicí

Co řekla řeka...

... na toto téma byla dne 10. 3. 2016 v Českých Budějovicích v ulici Kněžská 28 v kavárně Sorte Oyne zahájena výstava 11 obrazů od mladého autora Ladislava Kouby.

Jana Postlová, 7. třída, ZŠ Brloh

Tak se nám zdá, že minulé doplňovačka byla nějak jednoduchá. Přišla totiž strašná spousta správných odpovědí. Chtěli jsme je vytisknout a dát vylosovat ufovnům, ale pak jsme si uvědomili, že oni přece pořádně papír neznají a mohli by všechny odpovědi odvézt na svou planetu. Tak jsme se nakonec vylosování správných odpovědí ujali sami v redakci. Správná odpověď na minulou doplňovačku: **V téhle době se už stává, že se zima jaru vzdává. To nás všechny nutí, třídit s novou chutí.**

A teď již to, na co čekáte, kdo od nás dostane dárečky. Jsou to: **Daneček, Dominik, Kristýnka a Peťula z DD Humpolec, Vojtěch a Tomáš Pazouroví ze Studené, Ema Benešová z Blatné a Jiřina Šatavová z Milevska.**

Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny.

Je to městečko s takovým příjemným jménem Záblatičko, ale všechno se samozřejmě mohlo stát i jinde, třeba právě také u vás. Záblatičko žilo od pradávna poklidně, sousedé se potkávali a slušně zdravili, děti chodily do školy, některým šlo učení jako po másle, jiné se s něčím trápily, ale to už tak bývá. Městečko bylo zasazené jako nějaký drahokam mezi horami, na jejichž úbočích rostly zdravé stromy a ve větší výšce už vládly skály, jejichž špičky splyvaly s modrou oblohou a při nečase mizely v nízkých mracích.

Nevítaná návštěva

A tak bychom mohli o Záblatičku povídat ještě dlouho, kdyby se nestalo to, co nikdo neočekával. Bylo už pokročilé jaro, louky rozkvetly a vzduch voněl všemi vůněmi světa, když se celá škola pomalíčkou chystala na přivítání prázdnin. K tomuto času vždycky patřila i první příprava na příští školní rok, která znamenala, že už dopředu dostávali žáci všech tříd nové učebnice a ti nejpilnější si obstarávali sešity, tužky, pravítka i větší batůžky, aby se jim tam všechno vešlo...

Nikdo ovšem netušil, že svahy okolních nejvyšších hor obsadili zrádní tvorové, které nikdo doposud neznal, protože přítáhli vůbec poprvé a z velice dalekého království Papírožroutů. Jenže i přesto, že chtěli táhnout ještě dál, okamžitě změnili své plány, protože je v jejich nenasytých nosech zašimrala tak příjemná vůně starého papíru a papírových kartonů, že jí nemohli odolat. Takový papír a takové kartony v Záblatičku pilně třídili, protože se z tohoto odpadu už tenkrát vyráběl a dodnes vyrábí papír nový, recyklovaný, třeba právě pro učebnice, sešity, noviny a časopisy nebo i školní nábytek a stavební desky, které krásně izolují, aby bylo v domech v létě chladněji a v zimě z nich zbytečně neutíkalo teplo. A tak na sebe byli v Záblatičku pyšní, protože zachraňovali zdravé stromy, které by jinak bylo třeba pro výrobu všeho papíru kácet. Proto tedy zůstaly lesy okolo městečka pořád husté - a městská rada dokonce vydala nařízení, že se k výrobě papíru kácet nesmí. Zprvu někdo proti takovému nařízení hudral, protože nevěřil, že i bez kácení stromů bude papír dostatek, ale pak se do třídění všichni pustili s takovou vervou, že se přidali i hudralové. Obyvatelům se stromy odvěděly příjemným šuměním a schovávačkami před dešti, ale hlavně tak zdravým vzduchem, až byl k zalknutí. Všichni měli radost, že stromy neumírají předčasně, když se mohou dožít až osmdesát let a zvědavým žákům místní školy vyprávět příběhy z dávného života jejich městečka, učít je o ochraně přírody, jak šetřit elektřinu i další potřeby k výrobě papíru, protože při recyklaci se všechno tohle skutečně šetří. Že vám ještě nikdo neřekl, jak vlastně takový recyklovaný papír

tam narodily právě ty vaše učebnice - a kdo ví, co ještě. Ale co je také náramně důležité? Vše lze recyklovat znovu, často i šestkrát! Takže ten samý papír může sloužit ve vašich učebnicích třeba už od první až do šesté třídy! Dovedete si vůbec představit, kolik stromů a celých lesů tak dál krásí krajinu a udržují v ní život?"

Král smrků utíchl a trochu si zdřímnul, tak dlouhé vyprávění ho přece jen už unavilo. Děti měly skoro otevřené pusy, jak napětím zapoměly na všechno kolem, ale z toho omámení je probudilo něco strašného. Sám pan starosta totiž přiběhl do školy, aby oznámil: „Představte si, do rána všechno sebraný papír, který jsme měli dneska odvézt k recyklaci, prostě zmizel! Nákladáky se už vrací prázdné. Učebnice asi vůbec nedostanete. Jen je z čeho vyrobit. Co budeme dělat, pane řediteli?“ obrátil se pan starosta na pana ředitele, který byl z té zprávy také zaražený jako hřebík do prkynka. Proto jen vyheknu: „Babo rad!“ a svalil se do své ředitelské židle.

To se ví, že se mezi žáky objevili i takoví, kteří radostí zavýskli. Už si představovali tu nádhru, že se nebudou mít z čeho učit a prázdniny se vlastně protáhnou do nekonečna. Ale ostatní je honem okřikli: „To chcete, aby z nás byli hlupáci, protože se bez učebnic a učení nedovíme nic nového, abychom všem nebyli pro smích?“

Ale všechny ty náky bedlivě sledovali i tvorové Papírožroutské země. Schovaní za výčnělky skal se uchechtávali a ti nejsilnější hlídali vchody do jeskyň, kam minulou noc ukradený papír nezápadně dopravili: „Právě toho, aby se z lidí stali bez učení a učebnic hlupáci,“ libovali si, „chceme dosáhnout! Potom ovládneme tohle Záblatičko i plno dalších vesnic a měst, až k našemu království připojíme všechny okolní země. To bude žůžo, jak nám kluci a holky budou sloužit! Dokonce taky pan starosta s panem ředitelem a s učiteli. A papír i kartony už budou sbírat jenom pro nás, my je rozchroustáme a zpcíváme. Vždyť jsme hladoví...“

Ale jak se říká, pověstné štěstí v neštěstí obyčejně pomůže vyfédnout z každé šlamastiky. Nikdo zatím nepostřehl, že se při svém vandrování dostalo do Záblatička i ono podivné stvoření, ani člověk, natož zvířátko, ani trpaslík, ani skřítek, ani trpaslík, ani skřítek, ale stále tak zvláštně hezké a chytré, jako už v prvním příběhu v minulém Robinsonovi. Byl to Recykláček, a s ním jeho věrní druhové Plastík, Sklíčko, Papírníček a Obaláček. To už tedy tušíme, že bude mela! A taky ano! Pod korunami stromů vyběhli do skal, popadli zlodějskou partu za pačesy a donutili ji vše kradené a schované v jeskyních horempádem vrátit: „To by se vám zamlouvalo, pacholci,

vzniká, jakmile ten sebraný opustí Záblatičko?

„Počkej, odpočiň si od toho povídání, já to dětem vysvětlím,“ ozval se z hustého lesa hlas nejstaršího smrku, velice váženého krále stromů. A tak na chvíli zmlknu a předám mu hlavní slovo: „Kdyby nebyl rozříděný sběrový papír, který obsahuje celulózová vlákna nezbytná k výrobě nového, musela by se získávat drčením dřeva stromů. Takhle stačí rozmělnit sebraný papír v obrovských strojích připomínajících mixery na kašičku, která se potom ještě zbaví všelijakých nečistot, jako jsou třeba i kancelářské spinky, a šupajdí do výroby. Recyklovaný papír pak putuje do tiskáren, aby se

vládnout a ničit přírodu i lidské domovy,“ krákají je a hubují, „ale teď pomůžete všechno naložit na nákladáky, jen co se vrátí, aby odvezly papír a kartony k výrobě učebnic, které sice tentokrát žáci dostanou až po prázdninách, ale nic nezameškají.“

Připomínat, že potom Recykláček se svými druhy hnal Papírožrouty pěkným poklusem pryč, to ani nemusíme. Fištili tolik, že už nikde jinde škodit nestačili. A protože je už každý poznal, těžko si troufnou vrátit se a brát z cizího. Možná, že se nakonec i oni naučí třídit? To by tedy bylo něco!

Text: Zdeněk Šmaus

Ilustrace: Zdeňka Študlarová

EKO-KOM soutěž

Otázka č. 2: Z čeho se vyrábějí físová vlákna používaná na bundy a mikiny?

Odpovědi pošlete na adresu redakce@noviny-robinson.cz do 15. 5. 2016

A ještě správná odpověď z minulého čísla na otázku, co vzniká ze sběrového papíru a kde se zpracovává: Ano, je to opět papír (jako např. lepenka, recyklovaný papír, karton apod.). Jeho recyklace probíhá opět v papírnách, kde na to mají zvláštní zařízení.

Zelená pětka zasahuje

Ještě ani nedoznělo školní zvonění a Šimon s Lukášem už se řítily po schodech do šatny, jako by ve třídě měl následovat výbuch atomové pumy. David s Mišou je dohonili až venku před školou.

„Nezapomeňte, dneska ve tři v klubovně,“ špitla Miša spiklenecky a upalovala, až jí batoh na zádech poskakoval.

„No jo, vždyť my víme...“ odušil Šimon, ale bylo vidět, že i on se na schůzku Zelené pětky těší. „Mám taky co říct...“

„To jsem tedy celej napnutej,“ přidal se David. „Tak přijďte ale včas!“

-O-O-O-

V klubovně to vonělo po kytkách a taky trochu po buchtách, které přinesla na velkém talíři Miša. Každý z přítomné pětice držel v ruce jednu buchtu a jejich pookrovaný sousta svědčily o tom, že jim svačinka chutná.

„Takže...“ protáhl Šimon a s potěšením se podíval okolo, jak ho všichni napjatě sledují. „Objevil jsem v Kovářské ulici pláček po tom dlouhým dřevěným baráčku, co tam stával. Zůstaly tam haldy papíru – kartony, všelijaký lejstra, kopice novin... Nikdo se k tomu nehlásí. Co tedy s tím?“

„Přece si někdo musí pamatovat, komu ten dřevěný barák, nebo co to bylo, patřil, ne? A za tím pak půjdeme a přinutíme ho, aby to odklidil,“ rozumně uvažovala vyčouhlá Lucka, zatímco polykala poslední sousta makové dobroty.

„To je právě ono,“ odušil Šimon. „V tom baráčku bydlel jeden starý pán, ale pak byl dlouho v nemocnici a jeho syn si tam nastěhoval nějakou firmu...“

„Tak seženeme toho starýho pána a hotovo!“ rezolutně se vmísil David.

„Jenže ten už umřel...“ prohodil sklesle Šimon.

„A co ten jeho syn? Ten je hlavně odpovědný za ten binec, ne?“ namítl Lukáš.

„Ten odjel někam na Nový Zéland, nikdo přesně neví, kde je,“ odpověděl nevesele Šimon.

„A co ta firma? Třeba má nějaký spolupracovníky, nebo tak něco,“ nechtěla to vzdát Miša.

„Firma zkrachovala, neexistuje...“ opáčil Šimon a zdálo se, že tím se veškerý tok nápadů zastavil. „Tak co tedy zbejvá?“ zeptal se do nastalého ticha Lukáš.

„Asi abysme to uklidili sami...“ ironicky prohodila Lucka a krátce se svému vtípku zasmála.

„A víš, že jo? To je jediný řešení,“ vmísil se zcela vážně David. „Přece jsme ekologická skupina, tak to nemůžeme takhle nechat...“

Ostatní na něj chvíli nevěřícně zírali, ale po chvíli ticha se rozšuměla další, už úplně jiná debata. A když se pětka rozcházela domů, bylo naprosto jasno.

„Lucko, ty zjistíš ještě dneska, jak mají otevřeno ve sběrně papíru,“ seřazovala domluvené úkoly Šimon. „Já zajistím káru, Mišo, ty přineseš nějaký pracovní rukavice, Davide, ty přitáhni nějaký provazy. Jo a Lukáši, jestli můžeš ještě sehnat pár těch velkých igelitových pytlů, některý ty papíry byly už dost rozmoklý, a jak to usychalo, tak se to všelijak poslepovalo a nabalilo...“

-O-O-O-

„Tak copak nám to pěknýho vezete, děti?“ široce se na pětici tlačící vrchovatě naloženou káru usmál mohutný chlapík v montérkách a barevně čepici s kšilem. „Hm, kartony, noviny, papír...“ sundal čepici s nápisem Sběrné suroviny a podrbal se v kudrnatých vlasech. „To ale budete muset z těch igelitových pytlů vysypat – támhle do těch loden na váze...“

„Samozřejmě, to my vysypeme,“ přispěchal s odpovědí Šimon. „To máme jen pro přepravu, ono by nám to cestou z káry padalo.“

„Taky bysme toho nemohli naložit tolik,“ doplnil ho Lukáš.

„A kromě toho je budeme potřebovat zase ještě na další várku...“ vložil se David.

„Chcete říct, že toho máte ještě víc?“ ujišťoval se chlápek v montérkách.

„Jasně, přijedeme ještě několikrát,“ potvrdila jeho domněnku Lucka.

„Ale děti, s papírem si moc nevyděláte. Lepší by bylo železo nebo kovy...“ starostlivě prohodil chlapík a snažil se pomoci klukům rozřídít náklad.

„Víte, nám ani tak moc o peníze nejde. My jsme ekologická hlídka, takže se snažíme odklízet a třídit odpady a...“ rozjela se Miša.

„Á, už chápu – tak to je jiná...“ rozesmál se chlápek. „Tak to tu pro vás mám ještě navíc nějaké zápisníky a brožury.“ A už se sápal do dveří panelové buňky, která byla jeho kancelář.

-O-O-O-

Trochu pomačkaná a mírně zašmudlaná pětice se celá utmáčená rozložila okolo klubovního stolu, na kterém ležela kopička čistých sešitů, brožurek, tužek a v krabičce hromádka mincí.

„No, byla to tedy pěkná dřina, ale pláček je čistej a můžou si tam hrát děti z těch protějškových paneláků,“ konstatoval Šimon s uspokojením a ostatní svorně přikyvovali.

„A navíc jsme si vydělali i trochu peněz, založíme si klubovní kasičku, co říkáte?“ Přikyvování po Lukášově návrhu zesílilo.

„A ještě něco – máme tady pěkný tlustý sešity, nezačneme si třeba psát kroniku?“ rozzářené se otočila na partu Miša. Dočkala se opětě souhlasného mručení a mohutného přikyvování.

Otevřela tedy sešit a krasopisně nadepsala: Kronika Zelené pětky – Zásah číslo jedna...

(pokračování příště)

Text: Hanka Hosnedlová
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Doplňovačka

Máme tu jaro, a tak i v lese začal velký úklid. Zjistíte, proč se i zvířátka začala zajímat o třídění odpadů?

Tajenku nám zašlete do **15. května 2016** na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz.

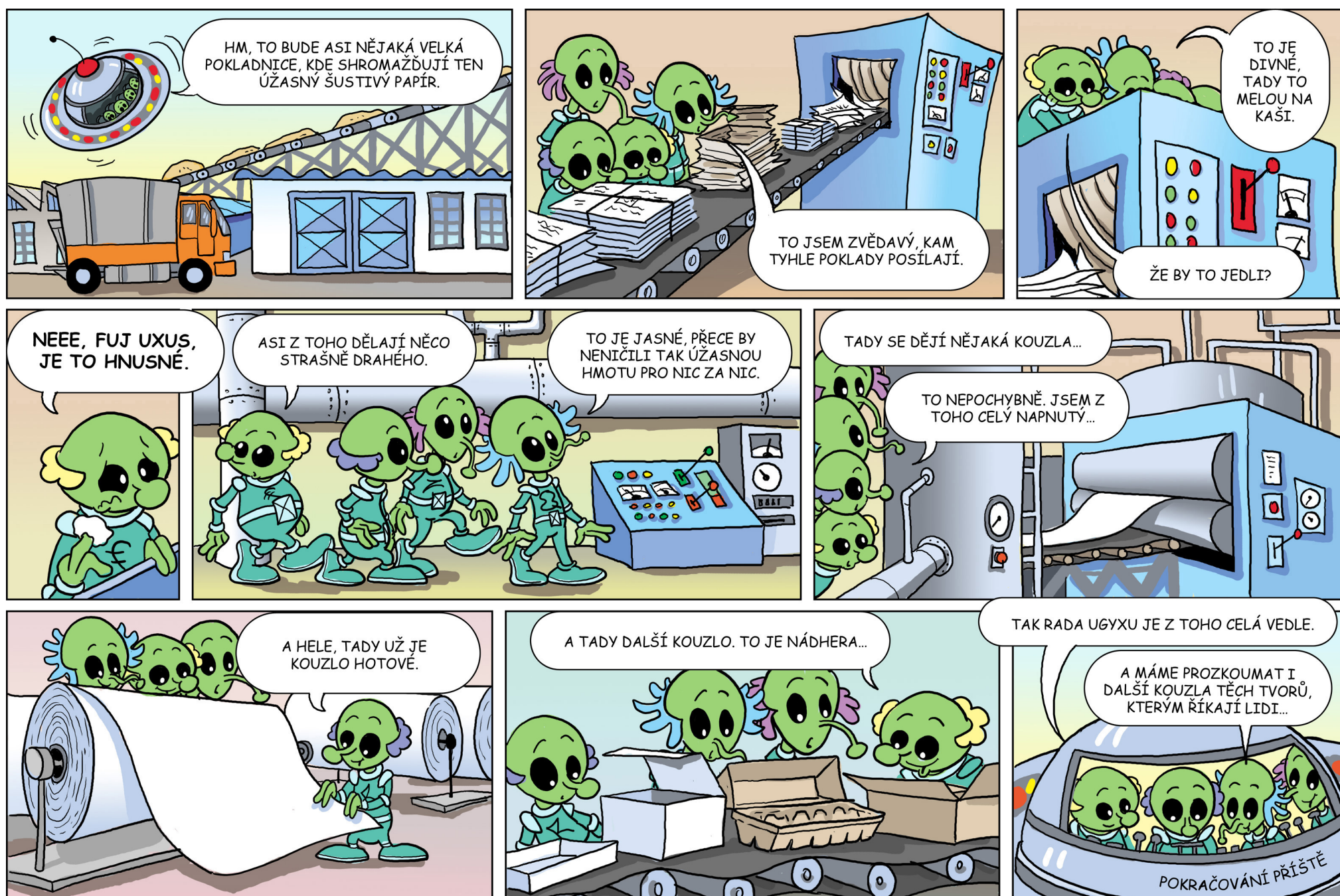
Tři z vás vylosujeme a odměníme.

A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu, ať vás pošťák s dárečky lehce najde!

Zvířátka se začla pít,
jak i v lese odpad třídit.
Kdyby ho tam zajisté
... (tajenka).

Průzkumníci z vesmíru

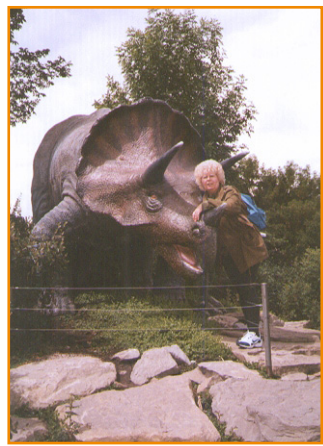
Námět a text: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Při hovoru o Kanadě se prostě nikdy nevyhnete zmínce o medvědech. Ti tvoří nejen součást klasického kanadského folklóru, ale i spoustu výstrah pro turisty. Grizzlyho na dosah ruky jsme si mohli s kamarádkou Zuzkou, se kterou jsem tenhle kanadský trip podnikla, detailně prohlédnout v obrovském výběhu calgarské zoo. Snaha připravit zdejší zvířatům podmínky věrně odpovídající jejich přírodnímu prostředí na svobodě se tady povedla skutečně na výbornou. Pravděpodobně také díky tomu, že zoo má k dispozici velkorysé prostory, které jsou pro Čecha, počítajícího prostor na centimetry, poněkud zářezující. Podle Keitha Scotta, ředitele zoo, která zde funguje již od roku 1925, roční náklady ve výši 14 až 16 milionů kanadských dolarů ze 35 procent dotuje město a zbytek pochází nejen z výtěžku vstupného, ale i z dalších výdělečných aktivit zahrady.

O dinosaurech za plotem a kanadské dopravě

Zoo je totiž spojena s botanicou zahradou o rozloze 80 akrů, má přímo v areálu řadu přírodních posezení s občerstvením, přednáškové centrum, otevřená hlediště pro různé předvádění apod. Ovšem bombou je tzv. dinopark. Velký členitý komplex, kde jsou instalované sopky, jezírka, říčky, vodopády, skály a jeskyně, mezi tím vším obrovské a velice věrohodné postavy pravěkých potvor umístěných v bujně vegetaci. Od klasických dinosaurů až po ty, kteří létali ve vzduchu nebo žili pod vodní hladinou. Úplně eldorádo pro děti, kterých je mezi návštěvníky nejvíce. Ale obdivem nešetří ani dospěláci. A na své si zde přijdou i lovci unikátních snímků - kdo by taky odolal pokušení nechat se zvččnit v blízkosti řvoucího dinosaura rexe s hubou plnou ostrých tesáků?

Ze zahrady jsme se do města vydaly pěšky podél řeky po pěšince, v níž jsme po chvíli rozpoznaly cyklostezku. Třebaže jsme se tedy motaly tam, kam pěší nepatří, cyklisti nám vždy s úsměvem poděkovali, když jsme jim na cestičce udělaly rexe s hubou plnou ostrých tesáků?

Také jeden z kamínků v mozaice kanadské povahy. Ve městech fungují vedle autobusů, trolejbusů či tramvají také metra anebo systém městských vlaků, které jezdí chvíli pod a chvíli nad zemí. Při zakoupení lístku s označením transfer máte možnost přestupu na všechny prostředky městské hromadné dopravy, k níž někde patří i vodní cesta. Jsou i místa, kde je přívozní ferry zcela zdarma, jako například v Dawson City. Převoz autobusů, aut i osob přes řeku Yukon tady hradí město, které o příliv návštěvníků stojí. O něco déle nám však trvalo zjištění, že v některých městech se jízděnka označuje strojkem ještě před nastoupením do dopravního prostředku, a to rovnou na nástupišti.

V turistických místech jezdí ještě takzvané shuttle busey, malé i větší autobusy, anebo i auta dodávkového typu, které zastaví na znamení (něco jako lidovější taxíky) a za dopravu podle vzdálenosti platíte pak přímo řidiči. Jinou zajímavostí jsou linky mezi turisticky zajímavými místy, na něž se telefonicky objednáte s nástupem z konkrétního místa. Tím si zajistíte, že na těchto vyznačených postech spoj skutečně zastaví.

Problémy s parkováním a výše parkovného v centrech větších měst vytlačují z těchto míst automobily, třebaže většina lidí využívá k cestám do zaměstnání, do školy i na nákupy spíše osobní vůz nežli městskou dopravu. Ovšem ti mají svá stálá místa na firemních parkovištích anebo v podzemních několikapatrových garážích.

V centrech pak přichází ke slovu zajímavá služba obchodní linky, pohybující se po ustálených trasách. I ta je zdarma, protože její náklady hradí firmy, které mají zájem, aby autobus dovezl potenciální zákazníky právě k jejich obchodu. A kupodivu se tato filozofie osvědčila natolik, že se rozšiřuje i v jiných souvislostech. Třeba linky, které z určitých sběrných míst vozí lidi do předměstských lokalit s nákupními megamarkety, do sezónních tržnic či na místo nějakých oslav, masových kulturních a společenských

akcí. A samozřejmě u obchodních center jsou zdarma i parkovací plochy.

Poměrně nákladná je železnice, která při větších vzdálenostech přijde stejně draho jako doprava letadlem. Ovšem lít se tady stále víc. Přibývá také malých soukromých letadel, zejména na severu, celkem běžné jsou i aerotaxiky, rozrůstají se i malá vesměs soukromá letišťátka.

Co bychom se však od Kanadčanů mohli učit, je jejich vztah k handicapovaným a snaha zpříjemnit jim život. Většina projektů není prostě odsouhlasena, pokud nepočítá s podmínkami pro přístup a pohyb vozíčkářů. Všude jsou pro ně vyčleňována místa s dostupnými nájedy - v restauracích, na WC, v kulturních a turistických zařízeních, v kempech, na parkovištích i v dopravě. Pokud zastaví autobus u mimoúrovňového nástupiště, spustí automatickou nájezdni plošinu, na kterou vozíčkář nájede, a ta se pak s ním zvedá do úrovně podlahy. Takže může plynule přejít dovnitř vozu. Ale i pro obyčejné cestující někdy přistavují jakýsi stupínek pro snazší nastupování a vystupování. Ovšem zaparkovat na místě vyhrazeném handicapovaným, což je vždy čitelně označeno, se rovná takřka zločinu. Rozhodně pokuty jsou v takových případech daleko masnější.

Obdobně si chrání území národních parků, kde se za odhození odpadu z auta, byť by se jednalo o nedopalek cigarety, můžete dočkat pokuty až ve výši 2 000 dolarů. Některé oblasti se snaží předcházet dopravním přestupkům zveřejňováním jmených seznamů provinilců, kterým byla udělena pokuta za rychlou jízdu, v místním tisku. A s policisty se tady nediskutuje! Avšak i policie má svá omezení. Nesmí například pronásledovaný vůz předjet a donutit k zastavení.

Bez zajímavosti není ani třeba dopravní signalizace. Semafory jsou totiž umístěny nikoliv před, ale za křižovatkou, takže má řidič lepší rozhled. Ale šoferovi z Evropy chvíli trvá, než si zvykne, a tak občas zmateně hledá ten svůj semafor. I u nás už dnes máme křižovatky se světelným znamením vydvajícím pro chodce i zvukové znamení - jiný zvuk při červené a jiné při zelené. A tlačítka na sloupech s volbou pro přechody také nejsou úplně novum ani pro české turisty.

Oranžová nebo červená dlaň na světelném znamení chodce zastavuje, figurka panáčka anebo nápis Walk je signálem k přecházení. Milou zvláštností však byly mluvící křižovatky, jejichž hlas varoval anebo nabádal k chůzi. První křižovatka tohoto typu, na níž jsem narazila, mi byla natolik sympatická, že jsem si ji pro jistotu prošla třikrát. Přece jen vyslovené slovo je lidštější než ostrý tón cvakání anebo červené světlo. Na chodce mysleli i konstruktéři výparnikových a kanálových mříží na chodnicích v Calgary. Přes mřížové příčky jsou totiž navařené velké kovové tlapoty, takže i v botech s jehličkami v pohodě přejdete přes tohle rizikové území. Prostě myslí tady na všechno.

text a foto: Hanka Hosnedlová

Život ve vodopádech

Tento příběh se odehrával u Niagarských vodopádů roku 2000.

Je 2. února 2000. Právě jsem se narodil. Moje maminka se jmenuje Samara. Byl jsem táák roztomilý, až na jednu věc. Byl jsem příliš veliký. V okamžiku, kdy jsem přišel na svět, poznal jsem někoho, koho asi nebudu mít rád. Ten kdosi mi dal jméno Cedric. A já je, jsou to lidé...

Byly mi tři roky a maminka najednou někam zmizela. Nevěděl jsem, kde je a co mám dělat. Maminka se už nevrátila. Musím vzít život do vlastních kopyt...

Lidé mě začali trénovat. Pravděpodobně parků r. Za každou špatnou figuru mě bili, pokračovalo to takhle asi tři roky a najednou přišla ona. Byla to Mabel. Zamilovala se do mě. S Mabel jsem byl bezchybný. S ostatními lidmi jsem se o nic nesnažil. Shazoval jsem je klidně před překážkou, kopal jsem, kousal, kdy mě napadlo, neposlouchal jsem a byl jsem bit. Ale když přišla Mabel, v klidu mě osedlala a vyhoupla se na můj hřbet a mohli jsme jet. Závody jsme s Mabel vyhrávali a ostatní prohrávali.

Ale jednou Mabel nepřišla. Čekal jsem hodiny, dny, týdny a ona nikde. Došlo mi, že to není jen tak. Mabel byla problémová, se svým otcem si vůbec nerozuměla. Když jsme se viděli naposledy, dlouho se se mnou loučila. Chtěl jsem ji najít. Kopl jsem do dveří stání a pustil jsem se do hledání. Bloudil jsem asi dva dny, nevěděl jsem, kde vlastně hledat, dočítal jsem se k vodopádům. Leželo tam její bezvládné tělo. Štoul jsem do ní. Pootevřela oči, chvíli mžourala a zašeptala mi do ucha: „Odpusť mi, že jsem tě opustila, příteli.“ Řekla a přestala dýchat. Byl jsem nešťastný. Rozběhl jsem se a vrhl se po hlavě do vodopádů...

Probudil jsem se a Mabel stála nade mnou, hladila mě po hřívě a šeptala mi tu samou větu: „Odpusť mi, že jsem tě opustila, příteli.“ Chvilíčku mlčela a pak tiše dodala: „Už to nikdy neudělám.“ Řekla a vyhoupla se mi na hřbet. Utíkali jsme pryč. Daleko od všech lidí, problémů a starostí. Tam, kde není hlad, zima a bolest...

Andrea Kučerová, 5. B, ZŠ a MŠ L. Kuby, České Budějovice
jedna z vítězných prací soutěže Jihočeský úsměv 2015

O smutném netopýrkovi Kubovi

V hlubokém lese na Šumavě se narodil malý černý netopýrek, který se jmenoval Kuba. Bydlel v jedné velké, tmavé jeskyni se svými rodiči a sestrou. Občas měl pocit, že si ho nikdo nevšímá, a trápil se. Jednoho dne se rozhodl, že půjde do světa. Nikomu nic neřekl, sbalil si své věci do malého batůžku a vydal se za dobrodružstvím.

Kuba letěl, až potkal starou labuť, která letěla do teplých krajů. Labuť se zeptala: „Kam letíš, netopýrku?“ - „Letím poznávat svět,“ odpověděl. „Dávej pozor na lišku Zubejdu, která žije poblíž velkého mraveniště.“ Netopýr slíbil, že si dá pozor, a letěl dál. Po chvíli spatřil myslivce, který se honil za liškou. Zapomněl na varování staré labutě, a protože byl zvědavý, letěl se podívat blíž. Když už byl skoro u země, liška si ho všimla. Táhle se připlížila k netopýrovi a chytila ho do svých spárů. Mezitím myslivce dávno ztratil liščí stopu a našťávně se vracel do hájovny na konci lesa.

Zubejda odnesla Kubu do tajného doupěte pod pařezem. Netopýrek se na sebe zlobil, že ho liška sní a on už nikdy nevidí svoji rodinu. Byl zavřený v dřevěné kleci, ze které nemohl utéct. Po chvíli přišla liška a řekla: „Budeš výborná večeře pro mé syny.“ Ve chvíli, co otevřela klec, Kuba se chopil své poslední šance na útěk před Zubejdou a jejími třemi hladovými krky. Vlétl do tmavé liščí nory. Za sebou slyšel Zubejdiiny kroky, které ho neúnavně sledovaly...

Náhle se před ním objevilo veliké černé zvíře s velkými tlapkami. Kuba se obřího monstra polekal a letěl dál krovkami. Ve svém srdci cítil jen samotu, strach a smutek. Myslel si, že to nemůže být horší, ale tu náhle byl na konci cesty. Dál už byla pouze černá země. V tichu se ozývaly jenom liščí kroky a tlukot jeho srdce. Najednou se za ním zjevílo černé monstrum, které viděl již předtím. Myslel si, že nastala jeho poslední hodinka.

„Neboj se mě, já jsem krtek a chci ti pomoci,“ řeklo však to zvíře. „Pojď za mnou, prohrabu ti cestu ven.“ Kuba nemohl nic ztratit a krtku poslechl. Za chvíli už cítil závan nočního větru. Byl zachráněný.

Když to liška uviděla, prskala zlostí a zalezla zpátky do nory. Netopýrek se s krtekem skamarádil, zjistil, že to není žádné monstrum, a stali se z nich přátelé. K ránu se rozloučili a on se vydal domů k rodině, protože si uvědomil, že je má moc rád.

Když ho maminka, tatínek a sestřička uviděli, rozplakali se radostí. Měli velikou radost, že se v pořádku vrátil. Kuba viděl, že ho mají všichni rádi, a uvědomil si, že na cestu za dobrodružstvím si bude muset ještě chvíli počkat, až bude starší. Do té doby slíbil sobě i svým rodičům, že už nikdy neuteče.

Lukáš Čtveráček, 6. B,
ZŠ Matice školské, České Budějovice
jedna z vítězných prací soutěže Jihočeský úsměv 2015

Život štiky, aneb peníze nejsou všechno

Žila, byla jednou jedna štika, která byla hrozně bohatá. Měla deset zlatých šupin a ostatní stříbrné. Byla také velmi parádivá, každý den si nasadila jiný klobouk. Třeba v pondělí měla klobouk z žabí kůže a v úterý z racčích křídél. Ale dost o ní!

Teď vám povím, co se jí stalo. Jednoho dne se jí zdálo, že je ta nejhezčí štika na světě. A tak se začala chovat domyšlivě. Po nějaké době jí už nikdo neměl rád. Všichni se jí vyhýbali. Tak se sbalila a vydala se do moře. Tam to bylo úžasné, všechny ryby jí obdivovaly. Ale velmi se jí stýskalo po přátelích. Po pár dnech si uvědomila, že i když v moři má všechno, tak jen to nejdůležitější ne, a to přátele. Tak se znovu sbalila a vydala se domů. Když dorazila, všem se omluvila a začala žít skromně.

A z toho plyne ponaučení, že bohatství a obdiv není vše.

Martin Kačírek, tř. 5. C, ZŠ Edvarda Beneše, Písek

Mladí filmaři

Naučit se dělat skutečné filmy je nesporně přáním dlouhé řady kluků a holek. Skupině mladých z Českého Krumlova z Centra pro pomoc dětem a mládeži se tohle přání splnilo - tedy alespoň první kroky k jeho naplnění. Díky programu Erasmus mohli totiž dva březnové týdny strávit v rumunském Buzeni, kam se sjelo na 54 mladičkových filmových nadšenců. Nebyli tam však jen Češi a Rumuni, ale i mládež z Řecka, Turecka, Maďarska a Španělska. V pečlivě připravených workshopech a na teoretických přednáškách se učili nejen jak natáčet krátké filmy, ale také proč a s jakým záměrem.

Kluci a děvčata byli rozděleni do mezinárodních skupin, které se společně podílely jak na psaní

scénářů, tak na výběru vhodných hereckých obsazení, kostýmů a rozvržení natáčení. Důležitou částí pracovních dnů bylo i střihání natočeného materiálu a konečná prezentace před ostatními. Ani v tomto malém filmovém světě nechybělo vyhlášení filmových ocenění pro nejlepšího herce a herečku, pro režiséra, editora či scénaristu. A aby se mladí adepti filmu navzájem lépe poznali, připravovaly delegace jednotlivých zemí pro ostatní večerní programy, ve kterých se snažily představit co nejlepší svou zemi. A tak nejenže se Českokrumlovští dozvěděli leccos zajímavého o jiných evropských zemích, ale odvezli si i spoustu nových zkušeností pro filmovou práci. A to je určitě báječné.

- hh -

Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Podle fotky to tak nevypadá, ale moc malý nejsem. Takže jestli jste si mysleli, že mé příjmení je jen ze srandy a mohli byste mne srovnávat s vaším poštovním holubem, tak to jste ale na hodně velkém omylu. Dorůstám totiž až do velikosti 45 cm. Celkově jsem zavalitý, mám velkou hlavu a krásné velké oči. Díky silnému zobáku si troufnu ulovit hada, malé savce nebo velký hmyz či ještěrky. I přes mé obrovské tělo dokážu bleskově zaútočit.

Jistě se ptáte, odkud jsem se u vás v Čechách vzal... Pocházím z východní Austrálie, ale dnes mne najdete i v Tasmanii, na Novém Zélandu, Klokáním ostrově nebo na jihozápadě západní Austrálie.

A víte, čím jsem typický? Smíchem, kterým nakazím každého. Za soumraku nebo svítání se celé sbory takto řečtají - obvykle je to tak, že jedna skupina začne a druhá jí odpovídá. Jo, je to krásná...

A ještě jednu věc byste se ode mne mohli naučit - nejsem žádný přelétavý pták, udržuji partnerství a kamarádství na celý život.

Tak konec vtipkování a koukejte mne navštívit.
Váš **LEDNÁK OBROVSKÝ**

U protinožců, na úplně opačné straně zeměkoule, leží Austrálie. Tento malý kontinent spolu s Tasmanií a Novým Zélandem má jedinečnou přírodu díky tomu, že se zhruba před 60 milióny let odtrhla od všech kontinentů a zůstala sama uprostřed Tichého oceánu. To je důvod, proč zde nenajdeme celé skupiny živočichů, které později osídlily Afriku, Ameriku, Evropu a Asii.

Jedineční obyvatelé Austrálie

Nejvíce je vidět jedinečnost Austrálie na savcích, protože pouze zde žije velice primitivní skupina ptakořitných. Jsou to jediní savci, kteří snášející vejce. Patří k nim ptakopysk podivný, ježura australská a paježury. Zatímco ptakopysk schovává svá vejce v hnízdě v podzemí, ostatním druhům se v době rozmnožování vytvoří na břiše vak, do kterého vejce uloží.

Nejznámější obyvateli Austrálie jsou klokaní. Známe více než 50 druhů klokanů a největší z nich je klokan rudý, který dorůstá výšky až 1,6 m a může vážit i 95 kg. Patří mezi vačnatce, jejichž mláďata se rodí mrňavá, holá a slepá, a tak dorůstají ve vaku, který proto mívá pouze samice. Více než 150 druhů vačnatců ovládlo Austrálii, protože zde po jejím oddělení nežili žádní jiní savci, dokud ji neobjevili kaloni, netopyři, myšovití a o hodně později člověk. Díky tomu se vačnatci vyvinuli ve velké množství různě adaptovaných druhů, které jejich objevitelům často připomínaly známé placentální savce, a tak je také po nich pojmenovávali - například vakomyš, vakorejsk, vakokr nebo vakoveverka. Masožravý ďábel medvědovitý, který žije v Tasmanii, dostal přezdívku tasmanický čert. Zatímco bandikut je všežravé zvíře, roztomilá koala jí jenom listy blahovičnicku, známého také jako eukalyptus.

Klokan rudokrky

Austrálie je také rájem papoušků - létají zde nádherně vybarvení loriové, rosely, papoušci červenokřídli a tyrkysovi a často chované andulky nebo kakaduové s krásnou chocholkou, mezi které patří i korely. Jedním z nejhojnějších a nejluknějších ptáků je na celém kontinentě zebříčka pestrá. Samci rajek nebo lyrochvosta nádherného se při dvoření samicám chlubí nádherným peřím. Některé druhy ptáků ztratily schopnost létat - například emu hnědý, kasuár přílbový nebo malý kivi hnědý z Nového Zélandu, který za pomoci výborného čichu hledá červy a larvy hmyzu k jídlu.

Sladké vody na severu Austrálie jsou domovem krokodýla australského a v moři od severního pobřeží Austrálie po jihovýchodní Asii žije krokodýl mořský, který je největším krokodýlem na světě. Z ještěrů najdeme v Austrálii varana obrovského a mnoho druhů agam - například agamu vusatou, agamu límcovou nebo podivně vypadajícího molocho trnitého. Austrálie je však také známá velkým počtem jedovatých hadů, protože zde žije zhruba 70 druhů korálovcovitých hadů. Mezi nejedovatější na světě patří taipan, pakobry nebo smrtonoši.

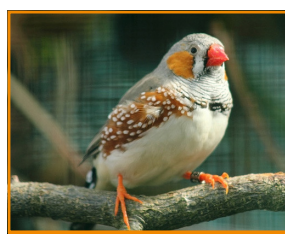
Obilbeným místem v naší zoo je výběh klokanů rudokrky, kde zrovna teď na jaře začínají první mláďata vystrkovat hlavy z matčina vaku. Také můžete u nás vidět přírodní formy andulek, korel a zebříček. Dalším zajímavým druhem je malinký holoubeček diamantový, kterému v Austrálii nevádí ani teplota vzduchu nad 50°C, nebo naopak velký ledňák obrovský.

Korela chocholatá

Sladké vody na severu Austrálie jsou domovem krokodýla australského a v moři od severního pobřeží Austrálie po jihovýchodní Asii žije krokodýl mořský, který je největším krokodýlem na světě. Z ještěrů najdeme v Austrálii varana obrovského a mnoho druhů agam - například agamu vusatou, agamu límcovou nebo podivně vypadajícího molocho trnitého. Austrálie je však také známá velkým počtem jedovatých hadů, protože zde žije zhruba 70 druhů korálovcovitých hadů. Mezi nejedovatější na světě patří taipan, pakobry nebo smrtonoši.

Obilbeným místem v naší zoo je výběh klokanů rudokrky, kde zrovna teď na jaře začínají první mláďata vystrkovat hlavy z matčina vaku. Také můžete u nás vidět přírodní formy andulek, korel a zebříček. Dalším zajímavým druhem je malinký holoubeček diamantový, kterému v Austrálii nevádí ani teplota vzduchu nad 50°C, nebo naopak velký ledňák obrovský.

Zebříčka pestrá

Holoubeček diamantový

novinky ve zkratce

Nová slečna pro Doxe

Cora, samicke rysa ostrovida, která loni porodila rysí dvojčátka, v půlce února odjela za novým ženichem do zoo ve francouzském městě Thoiry. Už 17. února k nám přijela z německé Zoo Chemnitz mladá rysice, aby náš samec Dox nezůstal sám. Je to velice mladá slečna, která se narodila loni v květnu, proto musí Dox ještě počkat, než budou bydlet spolu. U nás v přírodě žijí rysové nejvíce na Šumavě a v Beskydech a samice mívají od května do začátku června 2 až 4 mláďata. Na Velikonoce návštěvníci vybrali pro naši novou rysici jméno Meggi a my doufáme, že se příští rok poprvé stane maminkou.

Malý pruhovaný ocásek

Přišlo jaro a všichni v zoo čekali na první roztomilá mláďátka. A 21.3. přivedla na svět jedno mládě naše samice lemuru kata. Pečlivě se o ně stará a první dva týdny ho nosí na břišku. Potom se už malý lemurek dokáže vozit na zádech maminky. Lemury najdeme v přírodě pouze na ostrově Madagaskar, který leží u Afriky. Žijí tam ve skupinách v lesích, ale lemura kata dokáže přežít i v suché a pichlavé trnité buši. Hlavou lemuří rodiny je nejzkušenější samice. Dlouhý pruhovaný ocas pomáhá lemuru kata udržet rovnováhu na stromech, mohou se s ním přikrýt, ale také ho používají k dorozumívání, protože je dobře vidět.

Velikonoční nadílka

Už v sobotu 26. března nám kobylika poníka shetlandského nadělila svou velikonoční nadílku. Nebylo to žádné překvapení, protože poslední měsíce byla tak kulatá, až jsme se divili, jak jí ty malé nožičky unesou. Naše kobylika Janička nosila hříbátko v břišku 10 měsíců, než porodila klisničku. Shetlandští poníci patří k malým plemenům, ale jsou odolní a silní. V zimě jim naroste hustší srst, proto jim ani nevádí, když začne mrznout. Kdysi lidem pomáhali při práci v dolech, kde se těžilo uhlí.

Malý vousáček

Další, kdo se dočkal mláďat, jsou naši tamarini vousatí, kteří se už od narození pyšní svým vsutku královským knírem. 31. března naše samice porodila jedno mládě, ale pokud ho u nás uvidíte, tak si můžete být téměř jisti, že ho nosí jeho tatínek. Rodině tamarinů vládne samicke, která si mládě bere jen, když je čas je nakojit. Tamarini vousatí jsou drápkaté opičky, které v přírodě žijí v pralese Jižní Ameriky. Často mívají dvě mláďata a to má potom tatínek dvojčátka určitě plně ruce práce, aby se o ně dobře postaral.

Malá mara

Poslední březnový den byla v naší jihoamerické expozici radost ještě jednou. Maminkou jednoho mláděte se stala samicke mary stepní. V přírodě samice a samec tvoří trvalý pár. Samec svou rodinu chrání před nebezpečím a odhání ostatní samce. Někomu tato zvířátka připomínají zajíce, někomu psa, ale jsou to býložraví hlodavci, kteří patří k morčatům a kapybarám. Proto mají jejich mláďata od narození srst a vidí. Pokud je hezky, návštěvníci mohou letošní mládě vidět venku.

kalendář akcí 2016

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

V případě nepříznivé počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel.: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

DUBEN

24. 4. - Hadí den

KVĚTEN

1. 5. - MAY DAY
23. - 27. 5., 30. - 31. 5. - Dětské divadelní dny

ČERVEN

1. - 3. 6. - Dětské divadelní dny

ČERVENEC

Příměstský tábor

Večerní komentované prohlídky od 20:30 hod.
termíny: 1., 5., 8., 12., 15., 19., 22., 26., 29.

SRPEN

30. 8. - Den medvěďů

Třídenní tábory • Příměstský tábor

Večerní komentované prohlídky

termíny: 2., 5., 9. od 20:00 hod.

termíny: 12., 16., 19., 23., 26., 30. od 19:30 hod.

ŘÍJEN

2. 10. - Den zvířat

LISTOPAD

5. 11. - Strašidelná zoo

PROSINEC

3. 12. - Putování za Mikulášem

14. 12. - 1. 1. 2017 - Vánočně nasvícená zoo

24. 12. - Štědrý den v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2016. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoohluboka.cz

školní výpravy do zoo

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpěstíte si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Lesní pohádka

Zahrajeme si společně pohádku o zvířátkách, která spokojeně žijí v lese. Co se stane, když zvířátka vyženou z lesa smrdutého tchoře? Smyslem pohádky je poznání, že každý tvor má v přírodě své důležité místo, i když se nám na první pohled zdá, že všemu jen škodí.

Program je určen pro každého (MŠ a 1. stupeň ZŠ)

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 602 390 355.